

William Sellsing ja hänen kissansa

Zacharias Topeliuksen kirjoittama satu
Julkaistu ruotsiksi ensimmäisen kerran 1847

Uudenkaarlepyyn viikko 2021

Satu on Uudenkaarlepyyn kaupunginkirjaston henkilökunnan muokkaama

William Sellings ja hänen kissansa Zacharias Topeliuksen satu pikkulapsille

Tiedätkö missä Lontoo sijaitsee? Se on suuri kaupunki Englannissa. Niin suuressa kaupungissa täytyy asua tuhansia ihmisiä, ja niin monien ihmisten joukossa täytyy olla myös paljon pieniä lapsia. Kuvittele, että 200 vuotta sitten, siellä oli monta niin köyhää perhettä, etteivät he voineet antaa lapsilleen vaatteita ja ruokaa. Monella ei ehkä ollut edes kattoa pään päällä. Yritä ymmärtää miltä tuntuu olla nälkäinen ilman ruokaa, olla janoinen ilman mitään juotavaa, miltä tuntuu palella jos sinulla ei ole lämpimiä vaatteita, olla yksin eikä sinulla ole ketään joka välittää sinusta. Näin köyhillä lapsilla oli ja tiedäthän, ettei se ollut hauskaa.

Haluan nyt kertoa teille pienestä köyhästä pojasta nimeltä William Sellings. Hänellä ei ollut enää isää eikä äitiä. He olivat kuolleet, kun hän oli hyvin nuori, eikä hänellä ollut ketään koko maailmassa joka välittäisi hänestä. Eräänä kylmänä, tuulisena iltana William parka istui suuren talon portailla itkien. Hänellä ei ollut paikkaa missä nukkua, eikä hänellä ollut edes pientä leivänpalaa illalliseksi. Oli pimeää ja kaikilla oli kiire päästä kotiin syömään illallista ja nukahtamaan pehmeisiin sänkyihinsä. Kukaan ei nähnyt pientä poikaa joka nälkäisenä ja viluissaan istui suurilla kiviportailla.

Silloin pieni kissa tuli talon portin alta. Se tassutteli alas portaita ja hyppäsi Williamin syliin. Siinä se makasi täysin liikkumatta ja sen pehmeä turkki lämmitti Williamin jääkylmät kädet. Se oli kaunein ja suloisin pikku kissa jonka William oli koskaan nähnyt. Se oli musta, valkoisella vatsalla, ja sillä oli pitkät ja pehmeät viikset. William nojasi kasvonsa ystävällistä kissaa vasten ja suuret ilon kyyneleet vierivät hänen poskilleen. Hän oli niin iloinen että kissa halusi olla hänen seurassaan.

Kun hän oli istunut jonkin aikaa kissa sylissään, se hyppäsi yhtäkkiä alas ja alkoi mennä takaisin portista. Mitäpä jos seuraankin sitä, William sanoi itselleen. Ehkä pieni ystävällinen kisu voi viedä minut paikkaan, missä voin nukkua? Hän nousi ylös ja seurasi kissaa suurelle pihalle. Pieni kissaneiti juoksi ketterästi ylös portaita, jotka johtivat ullakolle. William seurasi hitaasti perässä. Onko minulla oikeus mennä tänne, hän ajatteli. Ehkä joku ajattelee olevani varas ja ajaa minut pois. Ehkä minun on parasta mennä takaisin ulos? Juuri kun hän oli kääntymässä takaisin, hän kuuli pienen kissan äänen: Jami! Jami! Silloin William alkoi itkeä uudelleen. Kun hän oli pieni hänen äitinsä ja isänsä olivat kutsuneet häntä Jamiksi. Se oli ollut Williamin lempinimi silloin.

Ullakolla William seurasi kissaa ja löysi kasan mattoja. Hän levitti matot lattialle ja meni nukkumaan niiden päälle. Aamulla hän menisi keittiöön ja kertoisi että hän oli nukkunut ullakolla. Kissa käpertyi hänen viereensä. William laittoi kätensä kissan ympärille ja sitten molemmat nukahtivat hyvin.

William heräsi myöhään aamulla. Hän etsi pientä ystäväänsä, mutta kissa oli poissa. Hän meni alakertaan kertomaan palvelijoille, että hän oli nukkunut ullakolla ja kysymään saisiko hän jotain syötävää, sillä hänen vatsansa murisi nälästä. Kun hän tuli keittiöön hän näki ilokseen pienen kissaneidin joka juoksi häntä kohti. Keittiössä hän tapasi myös taloudenhoitajan.

William kumarsi kohteliaasti ja pyysi anteeksi, että hän oli nukkunut ullakolla. Taloudenhoitaja oli hyvin ystävällinen henkilö, ja hän näki Williamin silmistä, että hän oli kiltti poika. Siksi hän antoi mielellään anteeksi.

- Mutta eikö sinulla ole vanhempia, jotka huolehtivat sinusta? hän kysyi.

- Isäni kuoli kun olin hyvin nuori ja sen jälkeen äidilläni oli vaikea huolehtia minusta, William vastasi. Mutta hän opetti minua lukemaan. Hän kuoli kun olin vain kahdeksanvuotias eikä minulla ole ollut siitä lähtien ketään joka huolehtisi minusta.
- Poika parka, taloudenhoitaja sanoi. Jos käyttäydyt hyvin, saat nukkua ja asua siellä ullakolla. Katso, tästä saat pari reilua voileipääkin.
- Kiitos, William vastasi ja alkoi syödä ja nauttia voileivivistä.

William jäi taloon ja auttoi kaikessa missä pystyi. Hän lakaisi lattiat, kiillotti saappaita ja pesi veitsiä. Kiitoksena hän sai ruokaa taloudenhoitajalta. Iltaisin hän meni sitten tyytyväisenä ullakolle ystävällisen pienen kissan kanssa.

Vuosi kului. Talon isäntä, jonka talossa William asui, oli varakas kauppias ja omisti suuren laivan joka oli purjehtimassa Polynesiaan. Isäntä sanoi työntekijöilleen, että jos he haluaisivat lähettää laivan mukaan vaatteita, kirjoja tai tavaroita myytäväksi Polynesiaan he voisivat ansaita paljon rahaa. Kaikki kiirehtivät keräämään melkein kaiken omistamansa, jotta he voisivat lähettää sen laivalla Polynesiaan.

- Entä William, he kysyivät, eikö sinulla ole mitään mitä haluaisit lähettää? Kenties sinäkin voit ansaita rahaa.

Mutta poika parka vastasi surullisesti:

- Eihän minulla ole muuta kuin pikku kissani, ja siitä pidän niin paljon, etten voi lähettää sitä pois.
- Lähetä vaan! kaikki sanoivat, saat varmaan toisen kissan sen sijaan.

Ja kun merimiehet kuulivat, että Williamilla oli kissa he ottivat sen häneltä melkein väkisin, vaikka hän itki eikä halunnut päästää irti rakkaastaan. Niin laiva purjehti pois ja William meni ullakolle itkien, koska hän ikävöi kilttiä kissaa joka oli ollut hänen ainoa seuransa. Kun hän nukahti iltaisin, hän kaipasi lämmintä pehmeäturkkista ystävänsä.

Kaksi vuotta kului. William oli nyt 13-vuotias. Hän oli kasvanut paljon mutta hän ei ollut hankkinut uutta kissaa. Hän asui edelleen ullakolla ja oli nyt palvelija joka huolehti toimistosta. Hän oli erittäin suosittu koska hän oli aina huolellinen ja järjestelmällinen eikä hän koskaan ollut ilkeä kenellekään.

Eräänä päivänä talon isäntä kutsui Williamia. Hän halusi puhua pojalle tärkeästä asiasta. William, joka oli tuskin koskaan puhunut isännän kanssa, huolestui. Hän oli kuullut, että isäntä oli erittäin ankara mies. William ajatteli: Olenko tehnyt jotain tyhmää? Pitäisikö minun paeta? Minun on mentävä pois, hän ajatteli ja juoksi pois katuja pitkin kuin pakeneva jänis. Hän juoksi pysähtymättä, kunnes hän lopulta väsyi ja istui alas suuren kirkon portaille. Oli aurinkoinen ja kaunis sunnuntaiaamu. William istui portaille tietämättä mitä tehdä. Hän katui pakenemista mutta ei uskaltanut palata taloon. Suuret kyyneleet alkoivat vierä ä hänen poskilleen. Samalla kirkonkellot alkoivat soida. William pyyhki kyyneleet silmistä ja kuunteli. Hän kuuli urkumusiikkia ja kirkon kellot soivat niin kauniisti. Yhtäkkiä kuulosti siltä, että joku huusi hänen nimeään, mutta ääni sekoittui kelloihin. Kellot soivat: Bing-Ba-Daa! Bing-Ba-Daa! Bing-Ba-Daa!

Bing-Ba-Daa! Ja William kuuli: *Sell-sing pa-laa! Sell-sing pa-laa!*

- Pitäisikö minun palata? William huusi.

Ja jälleen hän kuuli: *Sellsing palaa! Sellsing palaa!*

- Palaan takaisin! William huusi.

Hän pinkaisi minkä kintuistaan pääsi, kunnes seiso i isännän huoneen ulkopuolella. Nyt hän ei enää pelännyt. Hän avasi oven ja astui huoneeseen.

- Miksi olet antanut minun odottaa niin kauan? Talon isäntä ihmetteli.

William oli hieman häpeissään, mutta kuuli silti ystävällisen sävyn isännän äänessä.

- En uskaltanut tulla koska luulin että olin tehnyt jotain tyhmää, William vastasi.

- Sinun ei tarvitse pelätä mitään, isäntä sanoi ystävällisesti. Olen päivittäin aina ollut tyytyväinen sinuun ja olet hyvä ja kunnollinen poika. Voitko arvata miksi pyysin sinut tulemaan?

William pudisti päätään.

- Kertoakseni että olet tullut rikkaaksi! isäntä sanoi.

- Minä? Rikas? William kysyi, eikä voinut uskoa korviaan.

- Kyllä vain, sinä, isäntä sanoi hymyillen. Muistathan, että lähetit kaksi vuotta sitten pienen kissasi laivallani Polynesian. Tänään sain kirjeen jonka mukaan olet saanut paljon kultaa kissastasi ulkomailla. Kipparini on vaihtanut kullan rahaksi.

William seisoikin kuin taivaalta pudonneena. Hän, köyhä poika, oli yhtäkkiä rikas. Hän seisoikin hiljaa ja tuijotti isäntää. Lopulta hän toipui niin paljon, että hän pystyi pyytämään isäntää hallitsemaan rahat. He sopivat asiasta ja pian William kiiruhti ullakolleen miettimään kaikkea mitä oli tapahtunut. Tänne ullakolle pikku kissa oli tuonut hänet, kun hän oli lähellä kuolla kylmään kadulla, ja nyt hänen pieni kissansa oli tehnyt hänestä rikkaan. Hän ei koskaan unohtaisi sitä iltaa, kun pieni kisu toi hänet tähän taloon köyhänä ja nälkäisenä poikana.

Mutta nyt haluatte varmaan tietää kuinka Williamista tuli niin rikas. Minäpä kerron sen teille. Kun kapteeni tuli Polynesian suurella laivallaan, ihmiset siellä olivat hyvin uteliaita. He eivät olleet koskaan ennen nähneet niin suurta laivaa, ja itse kuningas sai pian kuulla huhut laivasta. Kuningas kutsui kapteenin illalliselle. Kun kapteeni astui hienoon ruokasaliin ja istui ruokapöydän äärelle, häntä häikäisi ensin kaikki astiat jotka olivat puhdasta kultaa. Sitten hän katsoi pöytää tarkemmin ja näki että lautasten vieressä oli myös pieniä puunuijia. Hän ei voinut ymmärtää mihin niitä oli tarkoitus käyttää. Mutta kun hän istui alas ja alkoi syödä hän huomasi, että nuijat olivat välttämättömiä. Suuri määrä hiiriä juoksivat pöydällä ja halusivat syödä vieraiden kanssa. Jos ruokailijoilla ei olisi ollut pieniä nuijia heille ei olisi jäänyt suupalaakaan, koska siellä oli niin paljon hiiriä.

- Miksi täällä on niin paljon hiiriä? kapteeni ihmetteli.

- Hm, kuningas vastasi, mitä meidän pitäisi tehdä? Hiiret ovat todellinen kansallinen riesa täällä, ja antaisin puolet valtakunnastani hänelle joka voisi auttaa meitä pääsemään eroon hiiristä.

- Sen voin varmaan järjestää jos majesteetti salli, kapteeni sanoi.

Voit ymmärtää, että kuningas oli hyvin iloinen. Hän lupasi että jos kapteeni onnistuisi karkottamaan hiiret, hän saisi palkaksi kokonaisen saaren ja kaiken kullan aarraitasta. Kapteeni kiiruhti laivalle, haki Williamin kissan ja toi sen kuninkaan pöydälle. Hän oli tuskin laskenut kissan lattialle, kun kaikki hiiret ryntäsivät pois pöydältä. Koko ajan, kun kissa oli ruokasalissa, yksikään hiiri ei uskaltanut tulla esille. Kuningas näki tämän ja maksoi kapteenille heti kaiken jonka oli luvannut. Mikään kissa maailmassa ei ole koskaan ollut niin hyvin palkattu. Kun kapteeni oli myynyt lastinsa, hän purjehti takaisin kotiin Lontooseen ja pieni kissa jäi Polynesian. Siellä ei koskaan enää näkynyt hiiriä, eikä kukaan enää tarvinnut nuija pöydän äärellä. Nyt William oli sekä rikas että ison Polynesian saaren omistaja. Kotona Lontoossa hän opiskeli ja sekä kirjoitti että laski ahkerasti. Muutaman vuoden kuluttua hänestä tuli kirjanpitäjä ja hän meni naimisiin kauppiaan tyttären kanssa. He olivat hyvin onnellisia yhdessä. Herra Sellsingin työpöydällä seisoikin pieni mustavalkoinen, marmorista veistetty kissapatsas. Voitte varmaan arvata, että hänellä tavalla halusi kunnioittaa rakkaan kissansa muistoa. Kissa, joka oli kaiken hänen rikkautensa lähde.